

“Η πτώση του ανθρώπου ως δαιμονική τελεσιουργία”

/ [Γνώμες](#)

Ιωάννης Κορναράκης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (+)

Η βιβλική περιγραφή της πτώσεως του ανθρώπου στο βυθό ενός αλαζονικού (δαιμονικού) ατομισμού έχει πάντοτε μια προκλητική για την ανθρώπινη λογική γενικότητα και λιτότητα! Εξάλλου η λιτότητα αυτή, όσο αφελής κι αν φαίνεται, είναι η ομπρέλλα που καλύπτει την τελεσιουργία ενός «μυστηρίου». Του «μυστηρίου» της αφετηρίας της υπαρξιακής λειτουργικότητας του ανθρώπου στο χώρο της δαιμονικής υποταγής και γοητείας!

Ο άνθρωπος μπολιάζεται με τη δαιμονική δυναμική και γοητεία κατά τη διάρκεια μιας δαιμονικής τελεσιουργίας! Ο «όφιος» δεν ενεργεί απλώς σαν ένας πειρασμός, σαν μια πρόκληση, έστω σαν ένα «πονηρό» ερέθισμα. Ο όφιος τελεσιουργεί ένα «μυστήριο» που μεταποιεί, αλλοιώνει οντολογικά τη θεογενή φύση του ανθρώπου.

Η Ιδέα αυτή της δαιμονικής τελεσιουργίας έχει μια νομιμότητα στο χώρο της ανθρώπινης λογικής, επειδή ακριβώς η πτώση δεν σημαίνει μία ποσοτική αλλά ποιοτική μείωση του ανθρώπου. Από τη διαδικασία της πτώσεως ο άνθρωπος δεν βγήκε απλώς μειωμένος. Βγήκε ουσιαστικά αλλαγμένος. Όπως είπαμε, από άνθρωπος (=κοινωνός *θείας φύσεως*) έγινε άτομο. Η διαδικασία αυτή της αλαζονικής ατομικοποίησης του ανθρώπου είναι επομένως διαδικασία τελεσιουργίας, εφ' όσον κάθε τελεσιουργία κλείνει στο νοηματικό της πυρήνα τη δυνατότητα μιας «μυστικής» ή πάντως καλυμμένης αλλαγής! Τελεσιουργός του «μυστηρίου» της αλαζονικής ατομικοποίησης του ανθρώπου είναι, λοιπόν, ο «όφιος».

Καθώς ξυπνάει, εκείνο το πρωινό, μέσα στην ασύλληπτη και εκτυφλωτική διαφάνεια του παραδείσιου χώρου, σκέπτεται την ευλογία του ανθρώπινου ζεύγους. Απορριμμένος ο ίδιος από το αναξιολόγητο ύψος της *Θείας κοινωνίας* στη φωλιά που εκούσια δημιούργησε· την άβυσσο της αλαζονείας, βρήκε τρόπο να γλιστρήσει στην περιοχή του παραδείσιου χώρου που φιλοξενούσε τον άνθρωπο!

Η απόρριψή του, η συνεπαγόμενη την οντολογική του αλλαγή, τον πότιζε αδιάλειπτα με την πίκρα μιας αβάσταχτης μονώσεως. Να σε απορρίπτουν με πολλούς άλλους μαζί, είναι πικρό! Να σε απορρίπτουν όμως «μόνο», είναι αβάστακτο! Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η πλούσια ευλογία του ανθρώπινου ζεύγους, σ' ένα ιδιαίτερο χώρο της παραδείσιας ζωής, προκαλεί την καθολική δυναμική του δαιμονικού θηρίου, την αλαζονεία του.

Έτσι, πρωί-πρωί, θαμπωμένος από την ακτινοβολία του παραδείσιου χώρου, ξεκινάει από το λαθραίο εδεμικό χώρο της παρεισφρύσεώς του για να τελέσει το «μυστήριο» της ανομίας επί της «αγίας τραπέζης» της ανθρώπινης συνειδήσεως ...! Είναι ντυμένος με όλα τα δαιμονικά άμφια! Φέρει το μανδύα της αλαζονείας και την απαστράπτουσα μίτρα της δαιμονικής γοητείας. Έχει μαζί του δύο ισχυρά τελετουργικά σκεύη· το ψεύδος και την υποβολή! Με την ευγένεια και την ετικέττα του «φρονιμώτατου» από όλα τα ζώα του παραδείσου, υποκλίνεται ταπεινά στην κυριαρχική εξουσία του ανθρώπινου όντος. Ο άνθρωπος είναι ο κυρίαρχος πάντων των ζώων και γι' αυτό το λόγο η υπόκλιση ενός ζώου είναι η υπόκλιση ενός υπηκόου! Πρόκειται, λοιπόν, για μια πρώτη γνωριμία «καλής θελήσεως» με τον άνθρωπο!

Εξ άλλου η Εύα, σαν οικοδέσποινα του χώρου της ευλογίας του Θεού, ανταποκρινόμενη, με την ίδια ετικέττα ευγενείας και παραδείσιας εθιμοτυπίας, πλησιάζει τον «όφι» με φιλικά αισθήματα! Αλλά καθώς, ως ώφειλε, κοιτάζει στα μάτια τον πρωινό επισκέπτη και ακούει τα πρώτα λόγια της δαιμονικής του

γλώσσας ... ξενίζεται!

-«Τί ότι είπεν ο Θεός, ου μη φάγητε από παντός ξύλου του παραδείσου;» (Γεν. 3,1).

-Όχι, δα! Δεν μπορεί! Σκέφθηκε η Εύα! Κάτοικος του παραδείσου και να μην άκουσε σωστά τα λόγια του Θεού! Η φωνή του Θεού, η εξαγγείλασα την κυριαρχική εξουσία του ανθρώπου επί των ζώων ήχησε με την οφειλόμενη καθαρότητα όχι μόνο μέσα στο ανθρώπινο πνεύμα αλλά και στα αυτιά των υπηκόων αυτής της εξουσίας. Πρέπει οπωσδήποτε να διορθώσω το λάθος!

Έτσι σπεύδει η Εύα να αποκαταστήσει την αλήθεια!

-Όχι, ο Θεός δεν το είπε έτσι ακριβώς. Μας είπε -« ... από δε του καρπού του ξύλου, ο έστιν εν μέσω του παραδείσου, ου φάγεσθε απ' αυτού, ου δε μη άψησθε αυτού, ίνα μη αποθάνητε» (Γεν. 3,3.).

Ο όφης ευχαριστήθηκε από την απάντηση! Με τα λόγια του, στην ουσία, ακούμπησε, με θρησκευτική ευλάβεια, το σκεύος του ψεύδους επί της «αγίας τραπέζης» της ανθρώπινης συνειδήσεως. Γιατί η Εύα δεν αποκατέστησε πλήρως την αλήθεια. Είπε την αλήθεια, νοθευμένη όμως με λίγο ψεύδος, γιατί η εντολή του Θεού δεν ήταν ακριβώς αυτή. Ο Θεός είπε «Από παντός ξύλου του εν τω παραδείσω βρώσει φαγή, από δε του ξύλου του γινώσκειν καλόν και πονηρόν, ου φάγεσθε απ' αυτού· η δ' αν ημέρα φάγητε απ' αυτού, θανάτω αποθανείσθε» (Γεν. 2, 16, 17). Στα λόγια του Θεού δεν ανήκει η φράση· «ου δε μη άψησθε αυτού».

Η νοθεία αυτή της ανθρώπινης συνειδήσεως αποτελεί τον μυστικό αρραβώνα της με το δαιμονικό λογισμό. Πρόκειται για το πρώτο παρθενικό πέραςμα της συνειδήσεως αυτής από τη διαφάνεια της αυθεντικής αλήθειας στο σκιερό χώρο του ψεύδους. Σ' αυτό το χώρο η ανθρώπινη συνείδηση είναι έτοιμη να δεχθεί το δεύτερο δαιμονικό σκεύος με τον «άκρατον οίνον» της αλαζονικής αυτοπεποιθήσεως!

Με λεπτές και χαρίεσσες τελετουργικές κινήσεις προσέρχεται ο όφης για να εναποθέσει επί της «αγίας τραπέζης» της ανθρώπινης συνειδήσεως το δεύτερο τελετουργικό του σκεύος, που είναι πλήρες από το μεθυστικό ποτό της υπογλώσσιας λειτουργίας του.

-«Ου θανάτω αποθανείσθε» (Γεν. 3, 4), λέει ο όφης, στηλώνοντας το γοητευτικό βλέμμα του στα ήδη μισόκλειστα βλέφαρα της σαγηνευμένης από τη φειδίσια χάρη του, Εύας.

Και καθώς εκείνη κλείνει τα βλέφαρά της για μια σύντομη αυτοσυνειδησία μιας

πρωτόγευστης δαιμονικής ηδονής, ο όφης συμπληρώνει emphatic.

-«Ήδει γάρ ο Θεός, ότι η αν ημέρα φάγητε απ' αυτού, διανοιχθήσονται υμών οι οφθαλμοί και έσεσθε ως Θεοί, γινώσκοντες καλόν και πονηρόν».

Από το όνειρο της στιγμής που δημιουργεί υποβλητικά ο όφης στην Εύα εκείνη κρατάει στη συνείδησή της τη φράση· «και έσεσθε ως Θεοί»!

-Τόσο εύκολα; Θα διερωτηθήκε η μπολιασμένη ήδη με τη δαιμονική αλαζονεία αδαμική γυναίκα!

-Τόσο εύκολα! Θα της ψιθύρισε ίσως, μεθυστικά, νωχελικά και ηδονικά ο όφης. Και θα πρόσθεσε·

-Αρκεί να δεις την πραγματικότητα σαν ... πραγματικότητα!

Αλήθεια, τί λογικώτερο και τί φυσικώτερο να πλησίασης τον απαγορευμένο καρπό και να τον δεις «ρεαλιστικά»! Μακριά δηλ. από μελλοντικές προεκτάσεις, όπως θα ήθελε η θεογενής ενορατική λειτουργικότητα του ανθρώπινου πνεύματος!

Αυτό το φοβερό «εδώ και τώρα» πρέπει πράγματι να εκφράζει, στην περίπτωση αυτή, μια δαιμονική ρεαλιστική αντίληψη που εναντιώνεται αλαζονικά στη Θεία λογική της υπομονής! Η πρόκληση της ηδονής δεν μπορεί να περιμένει! Η αλαζονική δίψα για α υ το-θεία δεν αντέχει σε προθεσμίες!

-Τώρα κιόλας, σκέπτεται το θολωμένο μυαλό τής Εύας!

-Τώρα αμέσως, πρέπει να δώ τον απαγορευμένο καρπό, θα ψιθύρισε, μονολογώντας ,...! Και τον βλέπει!

Με ποιά όραση; Με τη μπολιασμένη από τη δαιμονική αλαζονεία όραση!

-Και είδεν η γυνή, ότι καλόν το ξύλον εις βρώσιν και ότι αρεστόν τοις οφθαλμοίς ιδείν και ώραίον έστι του κατανοήσαι...» (Γεν. 3, 6).

Ο όφης έχει δίκιο! Ο απαγορευμένος καρπός σε προκαλεί από κάθε άποψη! Έτσι η Εύα, καθώς βλέπει τον καρπό, αισθάνεται καθολικά γοητευμένη! Δεν βρίσκει μέσα της δικαιολογίες αντιδράσεως στο διάλογό της με τον όφι. Αντίθετα, τον δικαιώνει και... «λαβούσα από του καρπού αυτού έφαγε»!

Με τον τρόπο αυτό ολοκληρώνεται τελετουργικώς μια θυσία. Ο ιερούργος όφης ωλοκλήρωσε μια «μυστηριακή» θυσία! Το θύμα, ο άνθρωπος, έγινε πράγματι ολοκαύτωμα της δαιμονικής αλαζονείας!

Είχε βέβαια πια μεσημεριάσει όταν «Διηνοίχθησαν αυτών οι Οφθαλμοί και έγνωσαν ότι γυμνοί ήσαν»,

-Περίεργο! Πώς δεν το είχαμε πάρει είδηση ενωρίτερα ένα τέτοιο κακό, θα συλλογίσθηκαν ο Αδάμ και η Εύα! Μια γύμνια εντροπής!

Αλλ' αυτό το κακό δεν περιορίζονταν μόνο σ' αυτούς. Οι δυό χοϊκοί άνθρωποι, κοιτάζοντας γύρω τους, βεβαιώθηκαν για μια ... έκλειψη ηλίου! Την παραδείσια διαφάνεια και τη λαμπρότητα του ουρανού και της φύσεως διαδέχθηκε μια καταθλιπτική κιτρινίλα που βεβαίωνε το άπλωμα του κακού σ' ολόκληρη την περιοχή που η ανθρώπινη συνείδηση είχε δικαιοδοσία «εποπτείας»!

Μέσα σ' αυτή την παγερότητα η συνείδηση αυτή παρακολουθεί τον «τελετουργό» όφι απερχόμενο. Αυτός κινείται επίσημα! Με φιδίσιας, σίγουρες και σταθερές κινήσεις εκφράζει την ικανοποίηση του για την υποταγή του αφέντη του στη δαιμονική του εξουσία!

Τα πράγματα άλλαξαν! Αυτός πού είχε μέχρι τώρα την εξουσία «επί πάντων των ζώων» είναι πλέον στη διάθεση της φιδίσιας δαιμονικής δυναμικής ...! Είναι υπήκοος («μέχρι θανάτου») ενός ζώου ...!

πηγή: Ι. Κορναράκη, «Η Θεία Λειτουργία της υπάρξεως», εκδ. Αφών Κυριακίδη, σ. 23-29, <https://www.pemptousia.gr>